

2018

CBCS

1st Semester

SANSKRIT

PAPER—C2T

(Honours)

Full Marks : 60

Time : 3 Hours

The figures in the right-hand margin indicate full marks.

Candidates are required to give their answers in their own words as far as practicable.

Illustrate the answers wherever necessary.

1. अधोलिखितेषु प्रश्नदशकं देवभाषया देवनागर्या च पूर्णवाक्येन लिख्यताम् –
10×2
- (क) 'शुकनासोपदेशः' इत्यस्य आकरग्रन्थस्य नाम उल्लिख्यताम् प्रेते प्रणेतरि केन काव्यमिदं सम्पूर्णं कृतम् ?
- (ख) भवादृशा एव भवन्ति भाजनान्युपदेशानाम्' — कः कमभिलक्ष्य इदमूक्तवान् ?

(Turn Over)

- (ग) कविवाणभट्टैः कति गद्यकाव्यानि विरचितानि ? तेषां नामोल्लेखः कार्यः।
- (घ) क आसीत् विश्रुतः ?
- (ङ) अनन्तवर्मा कीदृशो नृप आसीत् ?
- (च) 'चतुरङ्गबलम्' इत्यनेन किं बोध्यते ?
- (छ) दिवसस्य द्वितीये प्रहरे राज्ञा किं कार्यं सम्पादनीयम् ?
- (ज) राजविद्याः कतिविधाः ? तासां नामानि उल्लिख्यन्ताम् ?
- (झ) क आसीत् चिन्तामणिभट्टः ?
- (ञ) 'चेतालपञ्चविंशतिका' इति काव्यं केन कं नृपं विषयीकृत्य विरचितम् ?
- (ट) कविसुबन्धुना विरचितस्य गद्यकाव्यस्य नामोल्लेखः कार्यः। कोऽस्य नायकः ?
- (ठ) 'हर्षचरितमिति काव्यं ऐतिहासिककाव्यमिति वक्तुं शक्यते ? शक्यते चेत् कथं शक्यते ?

(ड) केन कविना केनोपायेन 'दशकुमारचरितमिति गद्यकाव्यस्य असम्पूर्णता दृरीकृता ?

(ढ) 'हस्तप्रसारयन्नेवोत्तिष्ठति' — कः कदा कथमेवमाचरति ?

(ण) 'विरला हि तेषामुपदेष्टारः' — केषामुपदेष्टारः कथं विरलाः ?

2. अधोनिर्दिष्टेषु प्रश्नचतुष्टयं समाधेयम् (तेषु एकतरम् अवश्यमेव देवभाषया देवनागर्या च लेख्यम्) : 4×5

(क) क आसीत् विहारभद्रः ? कीदृशमासीत् तस्य चरितम् ?

(ख) योवनारम्भे च प्रायः शास्त्रजयप्रक्षालननिर्मलापि कालुष्यमुपयाति बुद्धिः — सप्रसङ्गं व्याख्यायताम्।

(ग) क आसीत् शुकनासः ? स कदा कमुद्दिश्य उपदेष्टुमैच्छत् ?

(घ) "त्रयो दण्डिप्रबन्धाश्च त्रिषु लोकेषु विश्रुताः" — मन्तव्यमिदं व्याख्यायताम्।

(ङ) "महाभाग, क्लिष्टस्य मे क्रियतामार्य साहाय्यकम्" — कमुद्दिश्य कः कथमिदमुक्तवान् ?

(च) गद्यकाव्यस्य कति भेदाः ? सोदाहरणं तेषां वैशिष्ट्यम् उल्लिख्यताम्।

3. अधोलिखितेषु द्वयोः प्रश्नयोः उत्तरं लिख्यताम् - 2×10

(क) महाकविवाणभट्टमतानुसारण 'शुकनासोपदेशः' इति गद्यांशमनुसृत्य लक्ष्मीचरितं वर्णयताम्।

(ख) संस्कृतकथासाहित्यमधिकृत्य (Fables) संक्षिप्तः निबन्धः विरच्यताम्।

(ग) 'वाणोच्छिष्टं जगत् सर्वम्' — मन्तव्यमिदं स्पष्टीक्रियताम्।

(घ) महाकविदण्डिप्रणीते 'विश्रुतचरितम्' इति गद्यांशे क आसीत् विहारभद्रः ? कीदृशमासीत् तस्य चरितम् ?
